

Nói đến dân chủ, không thể không nghĩ đến mô hình dân chủ. Để tìm mô hình dân chủ, cho đến nay, có hai cách chính: dựa trên thực tế và dựa trên thuyết.

Phản Iran đòi dân chủ

Dân chủ kiểu cộng sản (thực sự là cộng sản chứ không phải là chủ nghĩa xã hội hoặc trên thực tế quá đáng sang chủ nghĩa xã hội), đó, mới người làm theo năng lực và hưởng theo nhu cầu, không có người bóc lột và người bị bóc lột, không có giai cấp thống trị và giai cấp bị trị, như Karl Marx từng viết, chứ là một thực tế. Trong thực tế. Và vĩnh viễn chủ là thực tế.

Dựa trên thuyết, nhìn quanh trên thế giới, người ta có thể chọn một trong các mô hình dân chủ có sẵn, từ Mô hình châu Âu. Đó là những hiện tượng. Sự trở lại. Là một quá trình tranh đấu và xây dựng của nhân loại trong nhu cầu, thậm chí, nhu cầu thiên nhiên, thực tế, thực tế và phán đoán của các nhà triết học Hy Lạp thời cổ đại, cách đây đã trên hai ngàn năm.

Nhìn vào các mô hình dân chủ trên thế giới, người ta thấy gì? – Thấy rằng những thành tựu lớn nhất của dân chủ. Nhìn người dân chủ thực sự nhìn vào các thành tựu còn những người chủ dân chủ thì nhìn vào khía cạnh bất toàn.

Mà bất toàn lại dễ dãi. Nếu đi sâu xem là dân chủ nhất thì gì nhỉ. Mà cũng dễ dàng nhận thấy bất toàn. Dân chủ, trên nguyên tắc, là quyền lực của nhân dân. Nhưng quyền lực này, thành thực mà nói, đâu cũng dễ dàng rơi vào tay. Đã đành người dân có quyền và bầu cử. Nhưng khả năng bầu cử, ai cũng biết, còn vô số điếu tu tử mà chỉ có một thiêu u số mới có. Bầu cử thì rõ ràng rồi, công dân trẻ tuổi thành nào cũng làm điếu tu tử. Nhưng bầu cử xong thì sao? Dĩ nhiên dân chúng vẫn có thể kiểm soát chính quyền bằng nhiều biện pháp. Xu hướng dễ dàng bầu cử tình. Vì thế thì kiểm soát. Gặp gặp các dân bầu và nghị sĩ. Vẫn dễ dàng báo chí. Không ai cấm cản. Nhưng còn hiểu qu? Không thể lực quan trọng là nhiều. Hầu hết các quy tắc đều quan trọng của chính phủ đều được tiến hành ở đâu đó, trong im lặng, để áp lực của nhiều nhóm quyền lực khác nhau, trong đó, dân chúng, nhưng người bình thường, làm ăn cần mẫn và đóng thuế đều đặn, chỉ là một yếu tố nhất. Cần nhớ.

Một trong những sức mạnh lớn nhất của dân chủ là truyền thông. Nhưng càng ngày truyền thông càng được tập trung. Nhiều nơi cũng có vô số các cơ quan truyền thông khác nhau, từ truyền thanh đến truyền hình và báo in. Mới sáng, mắt nhắm bịt tờ báo khác nhau, chúng ta đều từng nghe được những tiếng nói khác nhau và được tiếp xúc với nhau. Không phải. Phần lớn các tờ báo cũng như các cơ quan truyền thông này đều nằm trong tay một số đầu công ty nhất định.

Tại Úc, chúng ta thấy, hầu như tất cả các báo tin phân phát và truyền đi từ nhiều kênh thông tin trong ngày đều xuất phát từ một tổ chức duy nhất: Australian Associated Press và những hình thành từ báo công ty chính: News Limited (của Rupert Murdoch), John Fairfax Holdings, West Australian Newspapers và Harris Group (trong đó hai công ty đều chi m và trí chủ yếu). Trong các tờ nhật báo nổi tiếng của Úc, các tờ The Australian, Herald Sun, Telegraph Mirror, Courier Mail, Advertiser, West Australian và Hobart Mercury là thuộc gia đình Murdoch; các tờ Sydney Morning Herald, The Age và Financial Review là thuộc Fairfax. Trong khi các tờ báo giữ trí như Women's Day, Women's Weekly, Cleo, Cosmopolitan, New Weekly, Dolly, House & Garden, People, The Bulletin thì lại thuộc gia đình Packer.

Mà, hầu hết các báo tin đều mang hình thức mà người dân được nghe, nhìn và được mọi ngày đều xuất phát từ sáu đầu công ty truyền thông: Time Warner, Walt Disney, Viacom, Rupert Murdoch's News Corp., CBS Corporation và NBC Universal. Một đầu công ty có vốn liên ngành cả hàng mấy trăm tờ đô la, quần lý nhiều cơ sở truyền thông thuộc nhiều loại hình và để nhiều tên thường mang khác nhau, từ truyền hình đến truyền thanh, báo in, tạp chí, phim ảnh, v.v... Không ai có thể tranh được quyền hạn của họ.

Đó là chưa kể các nhóm vẫn dễ dàng âm thầm có nhiều ảnh hưởng sâu sắc đến các cơ quan truyền thông và hầu như truyền chính trị, góp phần quyết định phần lớn các chính sách của chính phủ.

Tuy nhiên, dù vậy, cũng không thể nói các đßi công ty hay các nhóm vßn đßng này cßp đßt toàn bß quyßn làm chß cßa ngßi dßn. Không ai giành đßc quyßn bß phißu cßa mßi ngßi. Và không có lá phißu nào hßn lá phißu nào. Mßi lá phißu mang theo nßng nhßng nguyßn vßng và nhu cßu rißng. Chính vì vậy, trong các cußc bßu cß, nhßiu lßu cßng cß vißn đßc sßng hß nhßi tßnh cßa các đßi công ty truyßn thßng vßn cß thß thua.

Nhß hßng cßa các đßi công ty truyßn thßng và các nhóm vßn đßng chính trß, do đß, chß hßn chß dßn chß nhßng lßi không tiêu đißt đßc dßn chß. Chúng làm cho dßn chß không hoàn hßo nhß cß mß cßa nhßng ngßi sßng lßp và nguyßn vßng cßa nhßng ngßi dßn bßnh thßng.

Nhßng bßt chßp nhßng bßt toàn ßy, so vßi các nßc phiß dßn chß, các nßc dßn chß vßn cß nhßiu ßu đißm và ßu thß rß rßng. ß các nßc dßn chß, ngßi ta cß thß ßnh hßng lßn dßn chúng, nhßng không ai cß thß quay lßng hßn lßi vßi hß. Tißng nßi cßa ngßi dßn, ngoài các cußc bßu cß, tuy không phßi là yßu tß quyßt đßnh nhßng ngßi ta không thß không lßng nghe. Và không ai dßm chà đßp lßn dßn chúng.

Dßn chß không bßo đßm sßc mßnh công dßn cßa mßi ngßi. Nhßng ít nhßt nß bßo đßm tß thß làm ngßi cßa mßi ngßi. Nó không bißn ngßi ta thßnh súc vßt. Cũng không thß bßt bußc ai phßi quß gßi.

Đß đßnh ngßi ta cßn phßi làm nhßiu đißu đß hßn chß cũng nhß gißm thißu nhßng bßt toàn cßa dßn chß. Nhßng trong lßu chß đßi, không nßn so sßnh các chß đß dßn chß hißn nay vßi mß hßnh lý tßng cßa nß. Mß hßy so sßnh vßi các chß đß đßc tßi.

Nhß so sßnh vßi Vißt Nam bßy giß, chßng hßn.